

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXII • 17. august 2012 • Nepredajné

Dnes v čísle:

- Zberný dvor slúži vám
- Naši hasiči žnú úspechy
- Folklorne leto Brezniek
- VZN o poriadku a čistote

8

68. výročie Slovenského národného povstania

Roky plynú. Tvorí sa nové dejiny, novodobé dejiny, moderné dejiny. Každý z nás však pevne verí, že časy spred šesťdesiatich ôsmich rokov sa nikdy nenavrátia. Časy strachu, bojov, hukotu zbraní, biedy a nedostatku. A preto nesmieme zabudnúť. Dňa 28. augusta 2012 o 9.00 hod si spolu s odbojármi a členmi Jednoty dôchodcov položením vencov k pamätným miestam pripomenieme tieto ťažké časy, všetkých odvážnych, ktorí z úprimného presvedčenia šli na možnú smrť. Mnohí z nich padli, mnohí sa nevrátili domov. Česť ich pamiatke.

Pozvánka na OZ

Podľa § 13 Zákona č.369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov starosta obce zvoláva zasadnutie obecného zastupiteľstva na deň:

**23. augusta 2012 (štvrtok) o 18,00 hodine
v budove obecného úradu – bočný vchod**

Program:

- 1/ Otvorenie
- 2/ Voľba návrhovej komisie
- 3/ Správa o plnení uznesení obecného zastupiteľstva a kontrolnej činnosti
- 4/ Zhodnotenie plnenia rozpočtu obce za I. polrok 2012 vo výdavkovej a príjmovej časti a likvidácia pohľadávok
- 5/ Správa o sociálnej situácii v obci
- 6/ Schválenie návrhu ceny stočného na rok 2013
- 7/ Informácia o vývoji získavania zdrojov z fondov EÚ
- 8/ Rôzne
VZN o odpadoch
- 9/ Interpelácia a diskusia

Problémy so zberom elektroodpadu

Začiatkom mesiaca august sa uskutočnil pravidelný zber elektroodpadu. Obec musí zo zákona umožniť občanom likvidáciu aj tohto druhu odpadu. Avšak skúsenosti so spôsobom zberu elektroniky nie sú dobré. Nakoľko väčšina elektroodpadu sú rozmerné a ťažké kusy, zvolili sme ten spôsob, že občanom ich stačí vyložiť pred bránu. Chápeme tých, ktorí sú zamestnaní a ráno sa ponáhľajú do práce, že elektroodpad vyložia už večer. Následne však vo večerných a nočných hodinách iní občania chodia po dedine a vyložené veci si odvádzajú alebo priamo na mieste rozoberajú a vyberajú z nich kovové časti. Po zistení, že daná vec je nepoužiteľná, vytvárajú ďalšie skládky, pretože ich len tak pohodlia podľa ľubovôle. Ideálne by bolo, keby elektro-

odpad občania priviezli priamo na zberný dvor. Iste nie každý má možnosť individuálneho odvozu a tak by stálo za uváženie nájsť spôsob ako by sa predmetná vec ocitla pred bránou až ráno v deň zberu, prípadne až vtedy ak zberné vozidlo prechádza po ulici. Poprosiť suseda, ak nie sme doma, alebo známeho či rodinu o odvoz na zberný dvor.

Takú istú skúsenosť máme aj so zberom veľkoobjemového odpadu. Po každom vykonanom zbere nachádzame veľké množstvo odpadu vo vodných tokoch, príľahlých križkách a vo vysokej zeleni. Záleží nám na čistote našej obce a tak apelujem na občanov, aby tomu javu venovali svoju pozornosť. Ďakujem.

Ing. Ján Lihan,
starosta obce

Letný zábavný deň

Obec Polomka Vás srdečne pozýva na Letný zábavný deň v sobotu 18. 8. 2012

Miesto: Športový štadión Polomka

Program:

- 14.30 – Ukážka požiarineho útoku DHZ Polomka
- 15.00 – Detská diskotéka a súťaž s animátormi
- 17.00 – Ukážka práce polície
- 19.00 – Zábava s kapelou Holiday Express

Neváhajte a prídte stráviť letný deň s rodinou a priateľmi na ihrisku v Polomke. So sebou si prineste dobrú náladu, o občerstvenie je postarané.

Vstup voľný

Stavebný ruch v obci

Članoček s týmto názvom nachádzate v každom čísle Polomských noviniek. Informujeme vás v ňom o realizovaných stavebných činnostiach ako aj o pripravovaných. Iste neuniklo vašej pozornosti, že sa rekonštruuje nádvorie domu smútku. V tomto čase sú už terénne úpravy hotové a kladie sa dlažba na celé nádvorie. Tejto rekonštrukcii predchádzala oprava domu smútku, vybudovanie chodníkov a zrezanie stromov v cintoríne, čiastočná oprava múra okolo cintorína a vybudovanie parkoviška pri kostole a renovácia vstupných priestorov do kostola. Všetky tieto stavebné úpravy smerovali k tomu, aby sa táto časť obce komplexne vynovila.

Rozbehnuté projekty a práce s nimi súvisiace pokračujú aj v iných častiach obce. V čističke odpadových vôd sme spustili do prevádzky kalolis. Jeho prevádzkou sa znižujú náklady na odvoz kalu v tekutom stave. Tekutý kal toto zariadenie vysuší a zlisuje na omnoho menší objem, čo je taktiež efektívnejšie. Vysušený kal sa následne bude môcť používať ako hnojivo pre určité druhy rastlín. Finišujeme aj s opravou vstupných schodov do kultúrneho domu a príľahlých múrikov, ktoré boli už značne poznačené zubom času. Mrviaci sa betón nahradila nová dlažba a kamený obklad opravených múrikov.

Samozrejme aj naďalej pokračujeme s rekonštrukciou kanalizácie na ulici Komenského a následne bude výstavba pokračovať na ulici Jegorovovej. Popri už spomenutých prácach sa dokončuje aj prístavba obecného úradu. Miestnosti sú už vymalované, podlahové a obkladové dlažby sú už položené, sociálne zariadenia komplet vybavené. Po osadení zábradlia a vybavení zasadačky potrebným nábytkom, by sme radi augustové zasadnutie obecného zastupiteľstva zrealizovali už v novej zasadačke.

konca roka máme v pláne ešte množstvo práce. Radi by sme zateplili budovu ZUŠ, na ktorej sú už vymenené všetky okná ako aj vstupné dvere a radi by sme uskutočnili rekonštrukciu miestnych komunikácií t. j. polozenie asfaltového koberca na uliciach: Sama Chalupku, Komenského dolná časť, Kaštieľna, Kukučínova, Mlynská, Nálepškova prava strana a Zápotockého.

Pevne verím, že sa nám naše plány podarí splniť pre vyššiu kvalitu života v našej obci.

Ing. Ján Lihan,
starosta obce

Naši jubilanti

u mesiaca august 2012

Františka Šuchaňová, Bernolákova 45, 85 r.
Anna Hrablayová, Komenského 75, 80 r.
Anna Švidraňová, SNP 125, 80 r.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

júl 2012

Narodení: Harvan Ján, Hronská 41
Molčan Marek, Bernolákova 16
Prihlásení: Šádek Matúš, Ždiarska 29
Šádeková Janka -,-
Šádek Matej -,-
Šádeková Liliana -,-
Ridzoň Lukáš -,-
PaedDr. Sihelský Ján, Hámor 21
Odhlásení: Ing. Hrablay Marek, Zápotockého 52
Pustajová Jana, Komenského 131
Pustaj Milan -,-
Omasta Peter, Odbojár 34
Horváth Ľubomír, Sládkovičova 40
Zomretí: Majerčík Ján, SNP 177, 79 r.
Mesiarkin Ján, Nová 26, 69 r.
Tokárová Mária, Štúrova 13, 81 r.
Vernársky Roman, Komenského 111, 40 r.
Počet obyvateľov k 31. 07. 2012 - 3005

Zberný dvor slúži vám

V každom čísle Polomských noviniek sa venujeme odpadom. Zdá sa, že tento problém je v našej obci neutíchajúci. Každý týždeň nachádzame nové a nové čierne skládky v okolí obce, napriek našej snahe o separovanie čo najväčšieho počtu druhov odpadov. Bez vôle a ochoty občanov, však každá snaha ostáva márna. Vybudovaním zberného dvora sme vytvorili občanom možnosť odovzdať odpad priamo na miesto a zbaviť sa ho bezplatne. Napriek tomu nachádzame množstvo domového odpadu v košoch v dedine, ktoré slúžia len na drobný odpad (účtenky, obaly z cukrovničky a iných pochutín a obaly z nápojov práve v tom čase skonzumovaných v obci, hygienické vreckovky a pod). **V žiadnom prípade** neslúžia na biologický odpad z domácností, polá-

mané plastové predmety, skaly a kamene zo záhrad a dvorov.

Tuhý komunálny odpad zbiera firma Brantner v pravidelných cykloch. Ak majú občania domového odpadu viac ako je objem kuka nádoby a prípadne vyložia vrece s odpadom, firma im ho bez problémov vezme. Obec vykonáva zber separovaného odpadu, zber veľkoobjemového odpadu a zber elektroniky. Občania majú aj možnosť denne v pracovných dňoch odovzdať rôzny odpad na zbernom dvore. Sme presvedčení, že likvidácia každého druhu odpadu, ktorý sa v domácnosti vyskytne je zabezpečená. Preto nevidíme dôvod prečo občania aj naďalej vytvárajú skládky odpadu v prírode, prečo pri zbere separovaného odpadu vo vreci tvárnicami, naspodku nachádzame domový odpad patriaci do kuka ná-

doby. Sťažuje to prácu pracovníkom pri zbere a následnom triedení na zbernom dvore. Práve preto sme vyvinuli snahu o to, aby sa občania mohli na vlastné oči presvedčiť, koľko odpadu naša obec vyprodukuje a aké je jeho následné spracovanie. Zistili by, že je to kvantum odpadu a práca sním po odchode vozidla od vášho domu ani zďaleka nekončí. Bohužiaľ, túto možnosť využilo len veľmi málo občanov. Apelujeme preto na dobrú vôľu a ochotu občanov, aby využili všetky legálne spôsoby likvidácie odpadu, aby smeti neboli jedným z prioritných problémov našej obce.

Zberný dvor je v prevádzke nasledovne:

Pondelok: 7,30-17,00

Utorok: 7,30-15,30

Streda: 7,30-15,30

Štvrtok: 7,30-14,00

Piatok: 7,30-15,30

(11.00-11.30 obed. prestávka)
Marián Kán, úsek VVS

Zdravé kúpanie

Leto ešte stále nekončí a na mnohých z nás ešte dovolenkové dni ešte len čakajú. Augustové a ešte aj septembrové počasie nám dovoľí stráviť voľné dni pri vode.

Na rekreáciu sa v lete využívajú umelé kúpaliská s bazénmi s termálnou alebo netermálnou vodou, prírodné rekreačné lokality typu pieskoviskových a štrkoviskových jazier, hradené vodné nádrže a časti tokov. Prvoradými podmienkami zdravého pobytu pri vode je kvalitná, zdravotne nezávadná voda a zdravé životné prostredie, ktoré pri kúpaní a vodných športoch nepredstavujú ohrozenie zdravia návštevníkov kúpalísk. Človek sa pri rekreačnom kúpaní do vody ponára, voda sa dostáva do priameho kontaktu s jeho pokožkou a a sliznicami, často dochádza k prehĺtaniu malého množstva vody, z čoho vyplýva celý rad zdravotných rizík. Sú to hlavne riziká prenosných ochorení v dôsledku prítomnosti pôvodcov nákaz, ktoré sa do vody dostanú z chorých ľudí alebo zvierat, ale aj z prírodného prostredia, hlavne tie, ktoré sú schopné prežívať a množiť sa vo vodnom prostredí. Tieto riziká môžu spôsobiť hnačkové ochorenia, hnisavé rany, zápal močových a pohlavných ciest, zápal dýchacích ciest, sliznic a pod.

Zdravotné riziká z kúpania hrozia hlavne tam, kde nie je kvalitná prevádzka, kde sa prekračuje povolená návštevnosť, kde sa nedostatočne vymieňa a dezinfikuje voda. V prírodných kúpaliskách často voda nie je sledovaná, ani v minulosti nebola a často nezodpovedá požiadavkám na kvalitu vôd na kúpanie, nie sú vybudované sprchy, záchody a nie je k dispozícii ani pitná voda. Kú-

panie v takýchto vodách z hygienického hľadiska nemožno odporučiť. Najčastejšie sa opakujúcim problémom zostávajú sinice, ktoré sa na hladine vyskytujú formou vodného kvetu. Spôsobujú alergické reakcie, trávacie ťažkosti, zápal očných spojiviek a pod. V záujme ochrany vlastného zdravia a zníženia rizika výskytu ochorenia súvisiacich s pobytom na kúpaliskách je nevyhnutné dodržiavanie povinností nielen zo strany prevádzkovateľa, ale aj zo strany návštevníkov kúpalísk.

Zásady, ktoré by ste mali dodržiavať

Na prírodných kúpaliskách:

- Nevstupujte do neznámej stojatej či tečúcej vody
- Nevstupujte do vody, ktorá na vás pôsobí odpudivo
- Rešpektujte značenie o zákaze kúpania a upozornenia v okolí vodnej plochy
- Nekúpte sa vo vodách, kde sa zhromažďuje vodné vtáčstvo
- Nevstupujte do zelenej vody s premoženými riasami či sinicami
- Nevstupujte do vodných plôch, v okolí ktorých ste našli uhynuté vtáky alebo zvieratá
- Deti na brehoch by sa nemali hrať s vyschnutým vodným kvetom, ktorý je pre ne tiež nebezpečný.
- Do hlbokéj vody by sa mali odvážiť iba zdatní plavci a ani tí nikdy nie jednotlivci
- Do vody vstupujte postupne a vyhýbajte sa prudkému ochladeniu organizmu

Na umelých kúpaliskách:

- Pred vstupom do bazénu sa osprchujte a prejdite brodkom

- Pred vstupom do bazénu si všimnite farbu vody, zákal či zápach, resp. plávajúce znečistenia na hladine

- Nekúpte sa vo vode, ak zapácha po moči alebo výrazne po chlóre, ak sú na stenách bazéna slizovité zelené povlaky

- Nevstupujte do bazéna, ak viete, že máte prenosné ochorenie

- Používajte WC Rešpektujte

výstražné značenia pri bazéne

- Neskáčte „hlavičky“ tam, kde je to zakázané, môžete ublížiť nielen sebe, ale aj iným ľuďom

- Po každom kúpaní sa dôkladne osprchujte a čo najskôr sa prezlečte do suchého oblečenia!

Že prevádzka a kvalitu vody na kúpalisku zodpovedá prevádzkovateľ. Každé umelé kúpalisko musí byť vybavené splachovacími záchodmi, pisoármi, sprchami, šatňovými skrinkami a prezliekacími kabínami. Informácie o teplote vody v jednotlivých bazénoch a o teplote vzduchu musia byť prístupné návštevníkom a musia sa aktuálne uvádzať každý deň.

Najbezpečnejšie je kúpanie na oficiálne prevádzkovaných kúpaliskách, ktoré sú pravidelne kontrolované orgánmi verejného zdravotníctva. Preto navštevujte kúpaliská s povolenou a kvalitnou prevádzkou a pred návštevou kúpaliska sa informujte o jeho aktuálnom stave.

Aktuálne informácie o kúpaliskách sú prístupné na webovej stránke Úradu verejného zdravotníctva SR www.uvzs.sk.

SPOMÍNAME

Bolestou unavená, tíško zaspala. Ako ticho žila, tak tíško odišla, ako keď zhasne sviečka... Skromná v živote, ale veľká v láske a dobrote!

Dňa 3. augusta 2012 si pripomíname dva roky, čo nás navždy opustila naša milovaná

Magdaléna Šandorová,
rodená Vešťúrová

S láskou a úctou spomína
smútiaca rodina.

Slza v oku, v srdci žiaľ, čo drahé nám bolo, osud vzal.

Odišiel si otec náš, k tým nebeským výšinám.
Čo zaženie ten veľký žiaľ, keď odišiel otec, ktorý nás mal rád. Už nič nie je ako bolo predtým, smutno nám je všetkým.

Dňa 7. augusta sme si pripomenuli smutné piate výročie čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, starý a prastarý otec

Ján Šandor

S láskou a úctou na Teba spomíname a ďakujeme Ti. Manželka a dcéry Janka a Milka s rodinami.

A ďalej slnko svieti, lúčmi pohľadza tvoj rov, sme ako v úzkej sieti, stiesnení, synček môj. Márne už zdvíha telefón manželka tvoja, synkovia, len s bôlnym vzdychom postoja, keď nepočujú viac tvoj tón. Rok v samote ťa hľadajú, nič iné na tomto svete len teba si žiadajú. Ty vieš, čo všetci cítíme, o milosť svätú pre teba presväte nebo prosíme.

16. augusta uplynul rok od odchodu
Romana Ocefa do večnosti.

S láskou spomínajú manželka Andrejka, synčekovia Ondrejko a Michalko, matka, teta Anna s rodinou, svokra, švagor, všetci príbuzní, priatelia a spolužiaci.

Podakovanie

Dotĺklo mladé srdiečko, zhasli oči a stíchol jeho radočný hlas. Odišiel náhle a smrť jeho neskonale bolí nás. Slnko už nesvieti ako svetlo. Aj mesiac prestal svietiť. Hviezdy zhasli. Nič už nemá význam, keď Ty už tu nie si.

Ďakujeme úprimne všetkým blízkym a ďalším príbuzným, priateľom a známym, ktorí odprevadili dňa 25. júla 2012 na poslednej ceste nášho drahého a milovaného

Romana Vernárskeho.

Taktiež ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.

Smútiaca rodina

INZERCIA

Darujem šteniatka kokršpaniela a farbiara.
tel: 0903 234 776

Naši hasiči žnú úspechy

V ostatnom čísle Polomských noviniek sme vás informovali o úspechu našich hasičov na súťaži v Šišove. Nadpis článku aj v tomto čísle je viac ako pravdivý. Naši hasiči od súťaže v Šišove absolvovali niekoľko pretekov a všade sa umiestnili viac ako dobre.

V Polomke sa 7. júla 2012 uskutočnil už 5. ročník nočnej hasičskej súťaže. Zúčastnilo sa 17 družstiev z blízkeho i vzdialenejšieho okolia a súťažilo sa v kategóriách Šport, Klasika a Veteráni. V kategórii Šport sa Polomka umiestnila na druhom mieste a v kategórii Klasika na prvom mieste. Zorganizovať takúto súťaž, postarať sa o všetkých zúčastnených nie je ľahká záležitosť. Sme radi, že sa nám to spoločnými silami podarilo. Ďakujeme všetkým divákovi, ktorí prišli podporiť a povzbudiť polomské družstvá. Vytvorili úžasnú atmosféru, čo samotnému podujatiu značne prospelo. Nočnú hasičskú súťaž v Polomke podporili SMER-SD, Škultéty Martin, Božka Šušorová, Jaroslav Varcha, Danko Ocelová a Michal Ondris. Ďakujeme. V neposlednom rade patrí poďakovanie obci Polomka za poskytnutie materiálového vybavenia – stánkov, stolov, lavíc a markíz. Polomku v družstve Polomka 1 reprezentovali – Poprovský Marek, Pohančaník Štefan, Ocel Rastó, Šušor Michal, Šušor Michal, Pohančaník Maroš a Jagerčík Martin. Za družstvo Polomka 2 súťažili – Kamzík Jakub, Tokár Matúš, Černák Tomáš, Bučko Dávid, Neština Mário, Tokár Tomáš a Kochan Dominik. A za veteránov Poprovský Marek, Pohančaník Štefan, Ocel Rastó, Šušor Michal, Šušor Michal, Jagerčík Martin a Šuchaň Vladimír.

Druhý júlový víkend bol pre nás veľmi náročný. V sobotu 14. júla sme sa zúčastnili na súťaži v Šumiaci. V kategórii Klasika sme získali druhé miesto a to družstvo Polomka 1 - Poprovský Marek, Pohančaník Štefan, Ocel Rastó, Tokár Tomáš, Šušor Michal, Pohančaník Maroš a Jagerčík Martin. Na treťom mieste sa umiestnilo družstvo Polomka 2 v zložení - Kamzík Jakub, Tokár Matúš, Černák Tomáš, Bučko Dávid, Hereta Aleš, Tokár Tomáš a Kochan Dominik.

V Dolných Ozorovciach sme sa 15. júla 2012 zúčastnili súťaže Memorál Viliama Peťovského. Ako pocta zaslužilému členovi Dobrovoľnej požiarnej

ochrany, ktorý svoj život zasvätil výchove mládeže a humannej práci v tejto oblasti, sa Memorál Viliama Peťovského usporiadal už po piaty raz. Zúčastnili sme sa aj spomienkového aktu na bábnovskom cintoríne a na znak úcty osobnosti Viliama Peťovského sme zapálili sviečky. Na štart sa postavilo 53 družstiev. V kategórii Veteráni sa naše súťažné družstvo v zložení Poprovský Marek, Pohančaník Štefan, Ocel Rastó, Šušor Michal, Šušor Michal, Šuchaň Vladimír a Jagerčík Martin umiestnilo na treťom mieste.

Ani nasledujúce júlové víkendy sme nezháľali a 21.7.2012 sme sa zúčastnili súťaže v Čiernom Balogu. tam sme v kategórii Klasika s družstvom v zložení Poprovský Marek, Tokár Matúš, Jagerčík Martin, Bučko Dávid, Tokár Tomáš, Kochan Dominik a Pohančaník Maroš získali 1. miesto.

Nasledujúcu nedeľu 29.7. 2012 sme sa zúčastnili prestížnej hasičskej súťaže v Hranovnici, kde sa súťažilo v Podtatranskej lige. Vôbec po prvý krát sme sa zúčastnili súťaže takého formátu. Uspieť v lige, kde súťažia družstvá, ktoré majú omnoho viac natréňované a omnoho lepšie vybavenie je úspech. A tak 6. miesto, ktoré sme v Hranovnici obsadili pri našej premiére na ligovej súťaži považujeme za úspech. Leto ešte zďaleka nekončí, a tak sa polomskí hasiči chystajú na ďalšie súťaže. Aj tu platí, že dobrá vôľa všetko zdoľá, tak nám držte palce a my sa budeme snažiť úspešne reprezentovať vašu ako aj našu Polomku. *Ivana Majerčíková*

Prváka pripravujte na školu už teraz

Do školských lavíc zasadenú začiatkom septembra opäť desaťtisíce prváčikov. Prvý deň v škole pre nich znamená zásadnú zmenu a novú etapu v ich živote. Rodičia by mali urobiť všetko pre to, aby prebehol čo najmenej stresujúco.

Rodičia by mali začať s prípravou svojho dieťaťa na školu už v týchto dňoch. Okrem rozhovorov na tému, čo ho v škole čaká, by mali budúcemu školáčkovi upraviť aj denný režim a prispôbiť ho tak školskej dochádzke. Dieťa by teda nemalo chodiť spať večer o deviatej, desiatej a malo by aj vstávať skôr. „Často sa stretávame s názorom, že sú to ich posledné prázdniny pred školou a že by si ich teda mali užžiť. Učiť školáka vstávať zavčas ráno v polovici septembra je už neskoro,“ hovorí Katarína Chrenová z Krajskej pedagogicko-psychologickej poradne v Bratislave. Veľmi vhodné je podľa nej pripravovať deti na budúcu zodpovednosť a motivovať ich vo výdrži. Už teraz by mal mať budúci prvák vytvorený a zariadený svoj kútik či pracovný stôl, aby si postupne zvykol, kde si bude robiť domáce úlohy. Zároveň sa tak dieťa učí udržovať si vo svojich veciach poriadok.

Veľkou výhodou je, ak má prváčik staršieho súrodca. Dôležité je pripraviť prváka na školu najmä po psychologickú stránku. Deti zvyčajne prichádzajú do nového, neznámeho prostredia a majú problémy adaptovať sa. „Príliš precitlivene deti sú emocionálne neisté a odmietajú odísť od rodiča,“ vysvetľuje Dagmar Kopčanová z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie. V takýchto prípadoch odporúča dať dieťaťu jasne najavo, že sme nablízku. „Treba s ním, takpovediac, uzavrieť dohodu, aby malo istotu, že sa poň vrátíme,“ hovorí Kopčanová. Podľa odborníkov sú adaptačné ťažkosti u prvákov prvý mesiac normálne. Len v prípade, že pretrvávajú aj potom, by sa mali rodičia obrátiť na psychológa. „Netreba robiť hneď paniku, aj keď sa rodičia, prirodzene, snažia najst, kde je chyba,“ konštatovala Katarína Chrenová. Často stres školáka zvyšujú aj samotní rodičia. V žiadnom prípade by sme ich nemali strašiť slovami: „Veď počkaj, v škole ťa naučia!“

Stresy v prvý deň môže účinne zmierniť aj zodpovedná príprava. S budúcim prvákom by si rodičia mali ísť obzrieť školu, do ktorej bude chodiť. Rovnako by na poslednú chvíľu nemali nechať ani všetky náležitosti patriace k tejto významnej udalosti. „Niekdedy sú napríklad rodičia prekvapení, že sa ich prváčik nezmesť do slávnostného oblečenia,“ dodala Kopčanová.

zdroj: Obroda.sk

Folklórne leto Breziniek

Folklórne leto Breziniek začalo návštevou Pustej Polomy na Morave, kde sme sa po roku stretli s družobnými obcami.

Prvý júlový víkend už tradične patril festivalu vo Východnej. Tento rok sme mali možnosť vystúpiť iba na malej scéne, takže televízny divák nás darmo vyzeral v nedeľňajšom galaprograme. Vraj sme sa tam mihli ako diváci. V programe Vandy Krištofovej „Talenty“ sme s folklórnymi skupinami z Bacúcha, Bravčova a inými súbormi vystúpili v fašiangovom skrátenom programe. Od príchodu do Východnej bolo jasné, že nás čaká náročný deň. Slniečko si ho vychutnávalo a my s ním. Vystrojení v krojoch sme čakali na náš part, ktorý bol v závere programového bloku. Odniesli si to „spečené čelá a nosy“ a Dobošník najviac. Každý hľadal aspoň najmenší tienik, kde by sa skryl. A tak prišlo aj na naše lavičky a sánky, na ktorých sa okoloídúci zmysluplne usmievali. Tie sme si vtisli do tieňa a aj posedeli pri tom dlhom čakaní. Naše vystúpenie sa divákovi veľmi páčilo. To sme usúdili podľa potlesku a nakoniec aj podľa toho, že nám to mnohí povedali. A tak spokojní sme si išli pozrieť remeselnícky jarmok, na ktorom predvádzali svoje umenie aj naši Ocelovci. Ženy nakúpili „dajkie daromliny“ a chlapi išli radšej do krčmy, lebo si zabudli klobúky, čo mali z Moravy, takže nejdú chodiť po tej úpeky. Spolu sme si pozreli galaprogram, kde Doboška len – len že neohluchla, lebo sedela pri veľkej fanúšičke, ktorej sa veľmi páčila zvučka festivalu a emocionálne ju používala do Hankinho pravého ucha. A nám sa tiež zapáčila, tak sme ju preniesli do svojho repertoáru. Nuž a keď už bolo po všetkom, že ideme domov, ta nie a nie dočkať Maňa Sejkula, lebo bol na poďakovaní, tak sme odchádzali medzi poslednými. No a že Jano Ebes – náš šofér si riadne pobalkal, to nemusíme hovoriť!

Druhý víkend zas patril detvianskym slávnostiam, kde sme vystúpili v sobotu v programe Andrey Jágerovej „Cifrovanuo“. Priestorová skúška bola pred obedom, tak sme sa zas vytešili na slniečko. Ešte že si chlapi pobrali tie klobúky z Moravy. No a keďže sme vystupovali až v záverečnom programe, bol čas na obed, prehliadku jarmoku, kde sa prezentovali dediny Sebechleby, Preňčov, Liptovské Sliače a Helpa, ako uchádzači o titul Dediny roka so svojim programom a tradičnou kuchyňou. Videli sme aj pána prezidenta Ivana Gašparoviča ochutnávať helpianske gulky, nuž sme ochutnali aj my a dali sme si aj kávu bez gruntu, žeby sme do noci dajak vydržali. A Jano Papek si kúpil ľanovú košeľu, že mu bude, keď zas daď pôjdeme. Niektorí sa potom radšej skryli do tieňa na deku a vytvárali si vychutnali program. Nuž a večer sme sa začali pripravovať na naše vystúpenie „o okrášľovaní, ozdobovaní v hudobnom, tanečnom, spevnom, rozprávačskom a výtvarnom prejave“. A náš fašiang-

gový program, ktorý si vybrala režisérka o tom bol. Naozaj vydatené vystúpenie pred plným „amfijátrom“ (ako by povedal Ferko Sojka) sme si užili a uznali, že to stálo za to dvanásť hodinové čakanie.

Prvý augustový víkend folklórna skupina Priečochan a obec Priečoch už po 16-ty krát usporiadali folklórne popoludnie pod názvom „Čuo sa stauo v tom Priečoch“, na ktorom sme vystúpili spolu s detským folklórnym súborom Drienka z Trnavy, ľudovou hudbou Jozefa Maka, ženskou speváčkou skupinou Hronka a mužskou speváckou skupinou Kráľova Hoľa z Pohorelej, folklórnou skupinou z Dobrej Nivy a folklórnym súborom Vatra z Tlmáč a samozrejme s domácimi. Malebná dedinka uprostred hôr dýchala pokojom a pohodou ako podotkli naše ženy. To azdaj z tej vysokej koncentrácie zelene. Bol čas aj na posedenie pri guláši a pri dobrom, ako povedal najchudší z chlopov. Kto nechcel baraní, mohol si dať štipľavý a kto nechcel štipľavý, dal si hovädzí. Nuž sme koštovali z každej sorty. Bol čas si pozrieť program, aj sa pofotiť s Hronkami, lebo vystupujú v našich krojoch. Tak sme sa dali do šoru, kus nám poobzerali kroje a my im, povedali si čo to o nich a ich správnom nosení. A tak sme nadviazali pri tejto príležitosti družbu. Oni pochválili náš program, my ich, pohorelci náš aj ich, a my spoločne pohorelský program. A tak to má byť, ako hovoria naši mladí. Folklór má ľudí spájať v tom pravom slova zmysle. A aj nás po vystúpení riadne spojil. Do veľkého kruhu a nie a nie sa rozísť, kým sa nevyspievali „šitkie piesničky“. A tie sa spievali celou cestou domov až do úplného zachrípnutia a ešte aj v Bumbarase s Pohorelcami, lebo sa tam zastavili. No riedko bili hodiny pri rozchode.

Šitko bulo jak furt. Jano Ebes piv čapanu kofolu a fajčiv jednu od druhej, Hana Gašperka nás obohatila o jazykové okienko pohorelskej výslovnosti, džipies sedel na prednom sedadle a Jankoš lieval za jazdy „kávu-čaj“. Malo to len tú chybu, že naši dvaja chlapi sa zlakomili na žinčicu a tak aj dopadli a že Jano Papek si nezobrav toto novu košeľu čo si kúpiv v Detve.

Marta Pisárová

